

V Bruseli 12. januára 2024
(OR. en)

5400/24

**Medziinštitucionálny spis:
2024/0003(NLE)**

ACP 5
COAFR 19
RELEX 35
WTO 9
UD 5

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	12. januára 2024
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2024) 5 final
Predmet:	Návrh – ROZHODNUTIE RADY o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore pre DHP zriadenom Dočasnou dohodou o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane, pokiaľ ide o prijatie Protokolu týkajúceho sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2024) 5 final.

Príloha: COM(2024) 5 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 1. 2024
COM(2024) 5 final

2024/0003 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore pre DHP zriadenom Dočasnou dohodou o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane, pokiaľ ide o prijatie Protokolu týkajúceho sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. PREDMET NÁVRHU

Tento návrh sa týka rozhodnutia, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie vo Výbore pre DHP zriadenom Dočasnou dohodou o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane, pokiaľ ide o plánované prijatie Protokolu k dohode týkajúceho sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce.

2. KONTEXT NÁVRHU

2.1. Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane

Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane (ďalej len „dohoda“) bola podpísaná Kamerunom v Yaoundé 15. januára 2009 a Európskou úniou (ďalej len „EÚ“) v Bruseli 22. januára 2009¹ a Kamerun ju predbežne vykonáva od 4. augusta 2014. Kamerunská republika je jedinou signatárskou krajinou zmluvnej strany stredná Afrika. Dohoda je otvorená pre ostatné krajiny regiónu strednej Afriky, ktoré majú záujem o prístup.

Cieľom dohody je a) umožniť zmluvnej strane stredná Afrika využívať lepší prístup na trh, ktorý jej ponúka EÚ; b) podporovať udržateľný hospodársky rozvoj zmluvnej strany stredná Afrika a posilniť jej postupnú integráciu do svetového hospodárstva; c) vytvoriť medzi Európskou úniou a zmluvnou stranou stredná Afrika zónu voľného obchodu založenú na spoločnom záujme postupnou liberalizáciou obchodu spôsobom, ktorý je v súlade s platnými pravidlami Svetovej obchodnej organizácie a so zásadou asymetrie, s prihliadnutím na osobitné potreby a kapacitné obmedzenia zmluvnej strany stredná Afrika, pokiaľ ide o úroveň záväzkov a harmonogram ich plnenia; d) stanoviť primerané mechanizmy urovnávania sporov a e) zaviesť vhodné inštitucionálne opatrenia.

2.2. Výbor pre DHP

Výbor pre DHP je orgán zriadený v súlade s článkom 92 dohody. Skladá sa zo zástupcov EÚ a zmluvnej strany stredná Afrika (ďalej len „zmluvné strany“). Spolupredseda mu zástupca každej zo zmluvných strán. Výbor pre DHP prijíma svoj rokovací poriadok.

Výbor pre DHP je zodpovedný za správu všetkých oblastí, na ktoré sa vzťahuje dohoda, a za uskutočnenie všetkých úloh stanovených v uvedenej dohode.

Výbor pre DHP sa zaoberá všetkými záležitosťami, ktoré sú potrebné na vykonávanie dohody, vrátane rozvojovej spolupráce. Výbor pre DHP pri výkone svojich funkcií môže a) zriaďovať a kontrolovať osobitné výbory alebo orgány potrebné na vykonávanie dohody; b) zasadiť v ktoromkoľvek termíne dohodnutom zmluvnými stranami; c) preskúmať všetky otázky, na ktoré sa táto dohoda vzťahuje, a v rámci plnenia svojich úloh prijímať náležité opatrenia; d) prijímať rozhodnutia alebo vydávať odporúčania v prípadoch stanovených v dohode a e) prijímať zmeny dohody.

¹ Rozhodnutie Rady 2009/152/ES z 20. novembra 2008 o podpise a predbežnom vykonávaní Dočasnej dohody o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou Stredná Afrika na druhej strane (Ú. v. EÚ L 57, 28.2.2009, s. 1).

2.3. Pripravovaný akt Výboru pre DHP

Výbor pre DHP má na nasledujúcom zasadnutí v roku 2024 alebo písomným postupom prijať rozhodnutie o prijatí Protokolu k dohode týkajúceho sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce, na ktorom sa zmluvné strany dohodli v júli 2023 (ďalej len „pripravovaný akt“).

Cieľom pripravovaného aktu je zaviesť spoločný a recipročný režim upravujúci pravidlá pôvodu.

Dohoda nadobudla platnosť bez spoločného a recipročného režimu upravujúceho pravidlá pôvodu. Podľa článku 13 ods. 2 dohody musia zmluvné strany zaviesť „spoločný recipročný režim upravujúci pravidlá pôvodu, ktorý pripojí k tejto dohode Výbor pre DHP“. Tento nový režim pripojí k samotnej dohode Výbor pre DHP.

Ak sa takýto režim nezavedie, na vývoz z Kamerunu do EÚ sa budú uplatňovať ustanovenia týkajúce sa pravidiel pôvodu uvedené v prílohe II k nariadeniu (EÚ) 2016/1076² z 8. júna 2016, ktorým sa uplatňujú opatrenia na výrobky s pôvodom v určitých štátoch, ktoré sú súčasťou skupiny afrických, karibských a tichomorských (AKT) štátov, stanovené v dohodách, ktorými sa uzatvárajú alebo ktoré vedú k uzatvoreniu dohôd o hospodárskom partnerstve (ďalej len „nariadenie o prístupe na trh“). Na vývoz z EÚ do Kamerunu sa uplatňujú pravidlá pôvodu vymedzené vo vyhláske č. 2016/367 z 3. augusta 2016, ktorú prijal Kamerun.

Protokol nahradí platné pravidlá pôvodu, ako sa uvádza v predchádzajúcom odseku, priaznivejším a do väčšej miery recipročným režimom. V súlade s článkom 13 ods. 2 a článkom 108 dohody bude protokol pripojený k dohode a bude jej neoddeliteľnou súčasťou.

3. POZÍCIA, KTORÁ SA MÁ ZAUJAŤ V MENE ÚNIE

Zmluvné strany ukončili rokovania o Protokole týkajúcom sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce v júni 2022 na 6. zasadnutí Výboru pre DHP a konečné znenie protokolu potvrdili v júli 2023 na siedmom zasadnutí Výboru pre DHP. Dohodnutý protokol odráža najnovší vývoj pravidiel pôvodu vrátane ich zmien zahrnutých do nedávno uzavretých protokolov o pravidlách pôvodu v rámci dohôd o hospodárskom partnerstve so skupinou afrických, karibských a tichomorských štátov (AKT). Pravidlá pôvodu, ktoré sa uplatňovali od nadobudnutia platnosti dohody, neodrážajú najnovší vývoj pravidiel pôvodu, čo vedie k prekážkam, ktoré bránia využívaniu preferenčného a recipročného zaobchádzania stanoveného v dohode. Nový, priaznivejší a do väčšej miery recipročný režim povedie k zjednodušeniu a určitej flexibilitě pri uplatňovaní požiadaviek a postupov týkajúcich sa pravidiel pôvodu. Toto zjednodušenie uľahčí obchod a zoptimalizuje využívanie preferenčného zaobchádzania pre hospodárske subjekty. Nové pravidlá pôvodu obsiahnuté v protokole okrem toho podporia regionálnu integráciu a hospodársky rozvoj v štátoch strednej Afriky tým, že uľahčia hospodárskym subjektom dodržiavanie pravidiel pôvodu.

Je potrebné prijať protokol k dohode, v ktorého prílohe II sa uvádzajú položky a opisy tovaru v súlade s nomenklatúrou HS a v súlade s harmonizovaným systémom (HS) Svetovej colnej organizácie.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1076 z 8. júna 2016, ktorým sa uplatňujú opatrenia na výrobky s pôvodom v určitých štátoch, ktoré sú súčasťou skupiny afrických, karibských a tichomorských (AKT) štátov, stanovené v dohodách, ktorými sa uzatvárajú alebo ktoré vedú k uzatvoreniu dohôd o hospodárskom partnerstve (Ú. v. EÚ L 185, 8.7.2016, s. 1).

Navrhovaným rozhodnutím sa EÚ umožní, aby splnila svoje záväzky vyplývajúce z ustanovení dohody. Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v rámci Výboru pre DHP zaujať v mene Únie, pretože toto rozhodnutie bude pre Úniu záväzné.

4. PRÁVNY ZÁKLAD

4.1. Procesnoprávny základ

4.1.1. Zásady

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa stanovujú rozhodnutia, ktorými sa určujú „*pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody*“.

Pojem „*akty s právnymi účinkami*“ zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale „*môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom Únie*“³.

4.1.2. Uplatnenie na tento prípad

Výbor pre DHP je výbor zriadený dohodou, t. j. Dočasnou dohodou o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane.

Akt, ktorý má Výbor pre DHP prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkom 13 ods. 2 dohody.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec dohody.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

4.2. Hmotnoprávny základ

4.2.1. Zásady

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

4.2.2. Uplatnenie na tento prípad

Hlavný cieľ a obsah pripravovaného aktu sa týkajú spoločnej obchodnej politiky.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 207 ods. 3 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ.

4.3. Záver

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 207 ods. 3 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

³ Rozsudok Súdneho dvora zo 7. októbra 2014, Nemecko/Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

5. UVEREJNENIE PRIPRAVOVANÉHO AKTU

Keďže aktom Výboru pre DHP sa prijme Protokol k Dočasnej dohode o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane týkajúci sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce, je vhodné uverejniť ho po jeho prijatí v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o pozícii, ktorá sa má zaujať v mene Európskej únie vo Výbore pre DHP zriadenom Dočasnou dohodou o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane, pokiaľ ide o prijatie Protokolu týkajúceho sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 3 a článok 207 ods. 4 prvý pododsek v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Dočasná dohoda o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na druhej strane (ďalej len „dohoda“) bola uzavretá Úniou na základe rozhodnutia Rady 2009/152/ES⁴ a Kamerun ju predbežne vykonáva od 4. augusta 2014.
- (2) V súlade s článkom 13 ods. 2 dohody môže Výbor pre DHP prijať spoločný recipročný režim upravujúci pravidlá pôvodu.
- (3) V súlade s článkom 13 ods. 2 a článkom 108 dohody sa spoločný recipročný režim upravujúci pravidlá pôvodu pripojí k dohode vo forme Protokolu týkajúceho sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce a bude jej neoddeliteľnou súčasťou.
- (4) Výbor pre DHP má na svojom výročnom zasadnutí v roku 2024 alebo písomným postupom prijať rozhodnutie o Protokole k dohode týkajúcom sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce.
- (5) V dohodnutom protokole sa zohľadňuje najnovší vývoj, aby sa hospodárskym subjektom poskytli pružnejšie a jednoduchšie pravidlá pôvodu zamerané na uľahčenie obchodu a aby sa zoptimalizovalo využívanie preferenčného zaobchádzania stanoveného v dohode.
- (6) Je vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v rámci Výboru pre DHP zaujať v mene Únie, pretože toto rozhodnutie bude pre Úniu záväzné,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Pozícia, ktorá sa má zaujať v mene Únie na nasledujúcom výročnom zasadnutí Výboru pre DHP zriadeného Dočasnou dohodou o hospodárskom partnerstve medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a zmluvnou stranou stredná Afrika na

⁴ Ú. v. EÚ L 57, 28.2.2009, s. 1.

druhej strane, pokiaľ ide o prijatie rozhodnutia Výboru pre DHP o Protokole týkajúcom sa vymedzenia pojmu „pôvodné výrobky“ a metód administratívnej spolupráce, je založená na návrhu rozhodnutia Výboru pre DHP pripojenom k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Komisii.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*